

Ynglende fugle ved Storesø-Lyngen 2015

Statusopgørelse

Notat til Egedal Kommune fra Orbicon A/S

Rekvirent	Egedal Kommune v/Rikke Storm-Ringström
Rådgiver	Orbicon A/S, Ringstedvej 20, DK 4000 Roskilde
Projektnummer	3621500038
Projektleder	Erik Mandrup Jacobsen
Kvalitetssikring	Flemming Pagh Jensen
Revisions nr.	01
Godkendt af	Lea Bjerre Schmidt
Fotos	Erik Mandrup Jacobsen
Udgivet	30-10-2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	BAGGRUND	4
2.	METODE.....	8
3.	RESULTATER	10
4.	KONKLUSION	14
5.	REFERENCER	16

1. BAGGRUND

Storesø og Lyngen er et ca. 95 hektar stort fredet område nær Ølstykke i Egedal kommune (Figur 1).

Området er en tidligere sø, der ved afvanding og dræning er omdannet til mose- og engområde. Der kan stadig ses spor efter den tørvegravning, der blev brugt til brændsel under 1. og 2. verdenskrig, men der i dag kun få steder med åbent vand i det stærkt tilgroede moseområde (Figur 2).

Området er dog gennemskåret af en række kanaler med forbindelse til Tostedmark Rende mod øst. Disse er antageligt anlagt med henblik på at afvande arealer inde i mosen.

Vegetationen er præget af lavmose med spredte og små åbne vandspejl, tætte pilekrat, birkeskov og engarealer. Også elm og enkelte nåletræsbeplantninger ses rundt om i området.

Rundt om i området er anlagt et system af grusstier, der gør det muligt at færdes i det ellers ufremkommelige moseområde, og området anvendes flittigt til gåture, cykling, hundeluftning m.m. af de lokale beboere.

Storesø og Lyngen blev fredet i 1982. Fredningens formål er dels at bevare mose- og engområdet med dets forskellige stadier af tilgroningsmose og dertil knyttede dyre- og fugleliv, dels at sikre offentligheden ret til at færdes i området.

Baggrunden for dette notat er, at Egedal Kommune har ønsket at tilvejebringe et basalt kendskab til det fredede områdes fugleliv, idet oplysningerne om dette hidtil har været yderst sparsomme.

Figur 1: Det fredede område Storesø-Lyngens beliggenhed i Egedal kommune nær Ølstykke.

Figur 2: Udstrækningen af det fredede område Storesø-Lyngen. Fredningsgrænsen er vist med rødt. Luftfoto fra 2014.

Kanal og uplejet sumpskov i Storesø-Lyngen 2015.

Grussti i det fredede område 2015.

Granbevoksning og eng i det fredede område 2015.

Kanal med tagrør og vandløllike i det fredede område 2015.

2. METODE

Området ved Storesø-Lyngen blev besøgt på følgende seks datoer i 2015: 22/5 (orienteringstur i området), 27/5, 29/5, 4/6 og 10/6 (egentlige optællinger) samt 7/7 (opsamlingstur især med henblik på rørhøg).

Området blev under optællingen dækket fra stisystemet i området, markveje, der fra området fører ud i åbent land, samt ved observationer af området fra de tilstødende landeveje.

Fokus under optællingerne har primært været på karakterarter for vådområder, omend der for de meget almindelige arter som rørspurv, rørsanger m.fl. i praksis er tale om et skøn af bestandsstørrelsen snarere end en egentlig optælling.

Generelt kan siges følgende om, hvorvidt en given art yngler i et område:

Sikre ynglepar:

- Tydelig afledningsadfærd hos gamle fugle.
- Fund af frisk brugt rede fra same år.
- Gamle fugle der bærer ekskrementsække i næbbet.
- Gamle fugle med føde til ungerne.
- Gamle fugle der flyver til eller fra rede under omstændigheder, der tyder på, at reden er besat.
- Rede med æg eller friske æggeskaller fundet i umiddelbar nærhed af reden.
- Rede med unger eller dununger af ænder, hønsefugle, vadefugle etc.

Sandsynlige ynglepar:

- Syngende han, der er hørt i ynglesæsonen.
- Fugle (eller par) der tilsyneladende hævder territorium.
- Parringsadfærd.
- Ængstelig kalden fra gamle fugle der sandsynliggør en rede eller unger nær ved.
- Redebyggende fugle (herunder fugle, der er i færd med at hugge redehul).

Mulige ynglepar:

- Fugle set i yngletiden i mulig ynglebiotop uden at man i øvrigt har set noget tegn på ynglen.

Fugle, som ikke opfylder ovennævnte kriterier, er betragtet som ikke-ynglende, og beskrives særskilt, idet der eventuelt kan være tale om fouragerende fugle, som yngler i naboområder. Det kan også dreje sig om fugle på gennemtræk.

Antallet af ynglepar er opgjort som et interval, hvor de sikre og sandsynlige ynglepar lægges sammen som minimumsantallet, og summen af sikre, sandsynlige og mulige ynglepar udgør maksimumstallet.

Bemærk, at der ved den endelige vurdering af antallet af ynglepar dermed ikke er skelnet mellem sandsynlige og sikre ynglepar. Dvs.:

- Mindste antal ynglepar = sikre + sandsynlige.
- Største antal ynglepar = sikre + sandsynlige + mulige.

Efter hver optælling er alle data indtastet på den offentligt tilgængelige database www.dofbasen.dk som "observationer", idet hver observation er tildelt de adfærds-koder, som dofbasen giver mulighed for.

Efter sidste optælling og vurderingen af det samlede antal ynglepar jf. ovenstående er resultatet indtastet i dofbasen som "bearbejdede ynglepar".

Storesø-Lyngen har lokalitetsnummer 237010 i dofbasen, hvorfra det er muligt at fremsøge data fra årets tællinger i regi af Egedal Kommune samt de øvrige indtastede observationer fra området. Årets tællinger udgør dog langt den overvejende del af de indtastede data.

Det skal, i forbindelse med årets tællinger bemærkes, at: 1) området er svært at overskue på grund af tilgroning og de ret få stier, 2) optællingerne blev iværksat relativt sent, således at ynglesæsonen allerede var godt i gang ved optællingernes start, 3) vejrmæssigt var sæsonen 2015 præget af usædvanligt lange perioder med blæst.

De tre forhold gør, at det ikke kan udelukkes, at ynglefugle er overset, men overordnet set vurderes tællingerne at være tilstrækkelige til at opnå et overblik over områdets betydning for ynglende fugle.

Rørhøg sås i Storesø-Lyngen i 2015 men ynglede næppe.

3. RESULTATER

Resultaterne sammenfattet i det følgende omfatter:

- Alle observationer fra besøgene ved Storesø-Lyngen i 2015, herunder en hyp-pighedsfordeling. De viste tal er henholdsvis antallet af fugle registreret på de enkelte tællinger (Tabel 1) og summen af fugle på alle tællingerne (Figur 3).
- En samlet vurdering af antallet af ynglepar i 2015 (Tabel 2).
- En samlet oversigt over alle registreringer indtastet i dofbasen.dk per 1. oktober 2015 (Bilag 1).

Den hulrugende rødstjert (øverst) yngler talrigt i det fredede område, i 2015 med 10-12 par. Musvåge (nederst) blev som eneste rovfugl fundet ynglende i 2015.

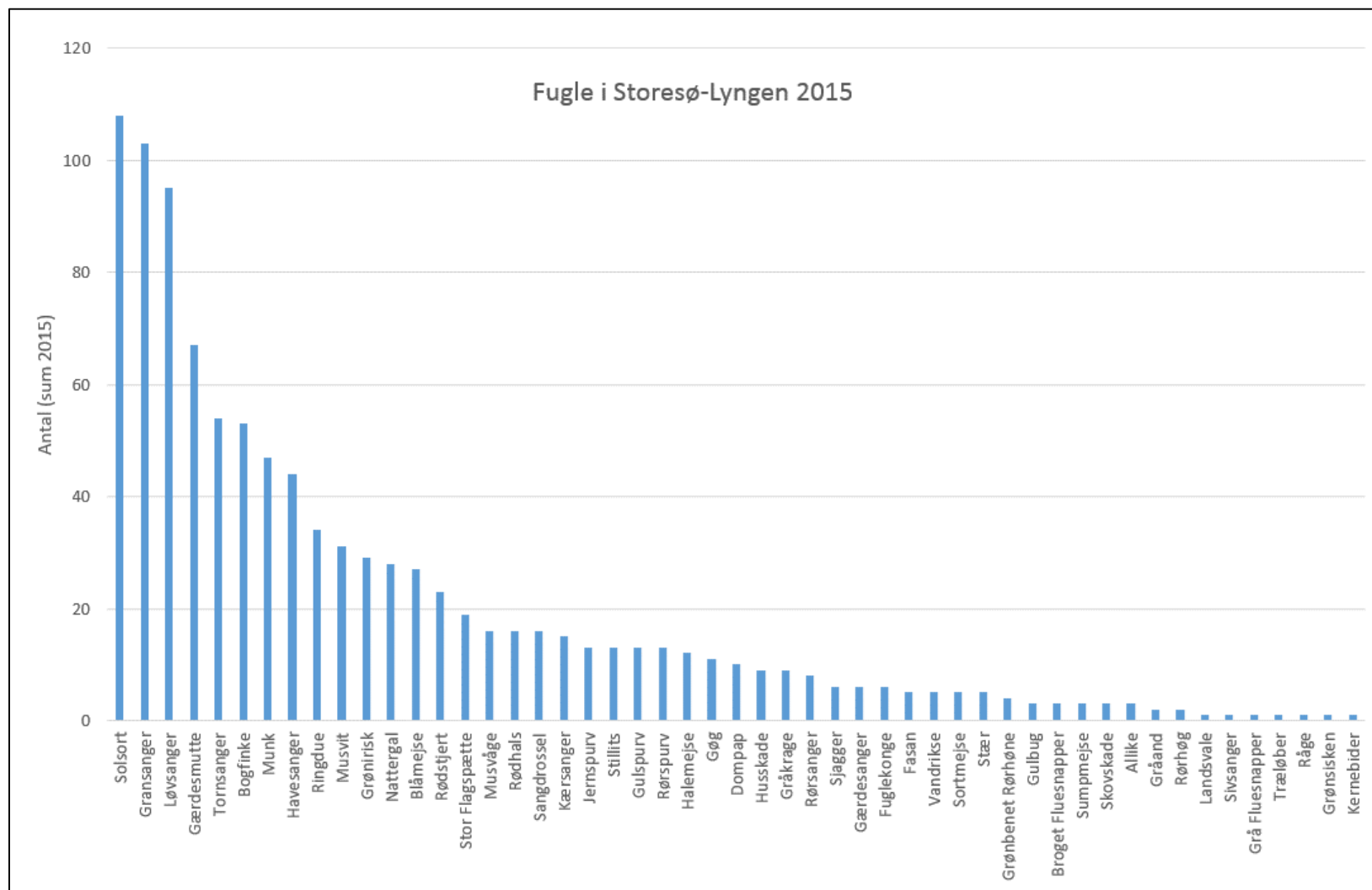
Table 1: Antal fugle på optællingerne ved Storesø-Lyngen i 2015. Tallet er summen af fugle den enkelte dag. For fuglenes adfærd m.m. de enkelte dage, se www.dofbasen.dk.

		22-05	27-05	29-05	04-06	10-06	07-07	Sum
1	Gråand			1		1		2
2	Rørhøg	1					1	2
3	Musvåge	1	5	1	3	4	2	16
4	Fasan			2	2	1		5
5	Vandrikse		2		2	1		5
6	Grønbenet rørhøne		3		1			4
7	Ringdue		7	11	10	6		34
8	Gøg	2	3	1	3	2		11
9	Stor flagspætte	1	6	3	4	5		19
10	Landsvale			1				1
11	Gærdesmutte		17	5	30	15		67
12	Jernspurv		6	1	3	3		13
13	Rødhals		3		7	6		16
14	Nattergal	6	8	3	7	4		28
15	Rødstjert		5	2	4	12		23
16	Solsort		27	12	42	27		108
17	Sjagger		1	4		1		6
18	Sangdrossel		3	2	6	5		16
19	Sivsanger					1		1
20	Kærsanger		5	2	5	3		15
21	Rørsanger		5	1	1	1		8
22	Gulbug				3			3
23	Gærdesanger		1	2	2	1		6
24	Tornsanger		9	10	20	15		54
25	Havesanger	3	7	6	11	17		44
26	Munk		11	4	20	12		47
27	Gransanger		29	5	36	33		103
28	Løvsanger	5	32	5	32	21		95
29	Fuglekonge		1			5		6
30	Grå fluesnapper				1			1
31	Broget fluesnapper		2		1			3
32	Halemejse				1	11		12
33	Sumpmejse			1	2			3
34	Sortmejse				5			5
35	Blåmejse		2	2	14	9		27
36	Musvit		12		8	11		31
37	Træløber				1			1
38	Skovskade				2	1		3
39	Husskade			4	2	3		9
40	Allike			3				3
41	Råge					1		1
42	Gråkrage				4	5		9
43	Stær		3	1	1			5
44	Bogfinke		15	3	18	17		53
45	Grønirisk		8	3	10	8		29
46	Stillits				8	5		13
47	Grønsisken					1		1
48	Dompap			2	5	3		10
49	Kernebider					1		1
50	Gulspurv		3	2	3	5		13
51	Rørsurv		1	1	3	8		13

Tabel 2: Ynglende fugle ved Storesø-Lyngen i 2015.

	Art	Ynglepar 2015
1	Musvåge	1
2	Vandrikse	2
3	Grønbenet rørhøne	3
4	Gøg	3
5	Stor flagspætte	3-6
6	Gærdesmutte	25-30
7	Jernspurv	3-6
8	Rødhals	6-7
9	Nattergal	7-8
10	Rødstjert	10-12
11	Solsort	27-42
12	Sjagger	1-4
13	Sangdrossel	5-6
14	Sivsanger	1
15	Kærsanger	5
16	Rørsanger	5
17	Gulbug	3
18	Gærdesanger	2
19	Tornsanger	9-20
20	Havesanger	7-17
21	Munk	11-20
22	Gransanger	29-36
23	Løvsanger	21-32
24	Fuglekonge	1-5
25	Broget fluesnapper	1-2
26	Halemejse	2
27	Sumpmejse	2
28	Sortmejse	1
29	Blåmejse	2-9
30	Musvit	8-12
31	Træløber	1
32	Stær	3
33	Bogfinke	15-18
34	Grønirisk	8-10
35	Stillits	8
36	Dompap	3-5
37	Gulspurv	3-5
38	Rørspurv	4

Figur 3: Hyppighedsfordeling: fugleregistreringer ved Storesø-Lyngens 2015. Tallene er summen af fugle registreret på årets tællinger.

4. KONKLUSION

Området ved Storesø-Lyngen rummer en særdeles varieret fuglefauna typisk for fugtige, tilgroningsprægede naturtyper, om end der ikke i 2015 blev fundet egentlige sjældenheder.

I alt 51 fuglearter blev registreret i området i 2015, og af disse vurderedes mindst 38 arter at have ynglet.

Bortset fra enkelte registreringer af gråand, vandrikse og grønbenet rørhøne er ikke registreret egentlige vandfugle i området, hvis ynglefuglefauna primært omfatter almindelige arter af krat- og skovfugle med tilknytning til tilgroningsprægede naturtyper.

Som det fremgår af bilag 1 er tidligere gjort enkelte registreringer af vandfugle som lille lappedykker, grågås, blichøne, vibe og dobbeltbekkasin, men det er givet, at Storesø-Lyngen ikke er en egentlig vandfuglelokalitet af samme betydning som f.eks. Skenskelsø Sø vest for Ølstykke.

En del af de registrerede ynglefuglearter er hulrugere (rødstjert, broget fluesnapper, sumpmejse, sortmejse, blåmejse, musvit og stær). Disse arters tilstedeværelse skal givetvis tilskrives områdets oplejede sumpskove, hvor træerne efterlades til naturligt henfald, og hvor der er træer med naturlige huller, hvor fuglene kan yngle. Også stor flagspættes tilstedeværelse med op til 6 ynglepar kan tilskrives den oplejede skov.

Antallet af arter af sangfugle er højt, idet hovedparten af de danske arter er repræsenteret, og flere af dem, herunder gærdesmutte, solsort, tornsanger, løvsanger og gran-sanger forekommer med høje tætheder i de tætte og oplejede bevoksninger. Også nattergal yngler i områdets skove og pilekrat, i 2015 med op til 8 par.

Dofbasen rummer blot 261 "records" fra Storesø-Lyngen, hvoraf de 164 alene stammer fra årets tællinger i regi af Egedal Kommune. Årets tællinger har derfor bidraget betydeligt til den eksisterende viden om områdets fugleliv.

Det er sandsynligt, at en tidligere start på optællingerne ville have tilvejebragt oplysninger om endnu flere arter af ynglende fugle.

Store dele af Storesø-Lyngen består af en interessant og bevaringsværdig sumpskov, der med tiden har fået karakter af naturskov. Sådanne naturområder med fri succession, hvor arter forsvinder og kommer til uden menneskelig indgriben, er sjældne herhjemme, og området ved Storesø-Lyngen bør bevares som et sådan.

Storesø-Lyngen rummer næppe egentlige sjældenheder, men antallet af ynglende arter er, i kraft af områdets oplejede karakter og dets mange forskellige naturtyper, højt.

Med sin bynære beliggenhed og de stier, der gør det muligt at færdes i området uden at forstyrre fuglelivet i de tætte bevoksninger, knytter der sig også betydelige rekreative værdier til området ved Storesø-Lyngen.

5. REFERENCER

Danmarks Naturfredningsforening 2015: <http://www.fredninger.dk/>

Dofbasen 2015: www.dofbasen.dk

Bilag 1: Oversigt over alle fugleobservationer indtastet i dofbasen for Storesø-Lyngen, inklusiv ynglefugletællingerne fra Egedal kommune. Datoerne er den første dato med maks-tallet, idet nogle arter kan være registreret med det angivne antal på flere datoer.

Nr.	Art	Maks tal	Dato
1	Lille lappedykker	1	03-05-2013
2	Fiskehejre	2	14-12-2004
3	Grågås	14	03-05-2013
4	Gråand	2	04-05-2005
5	Rørhøg	1	03-05-2013
6	Musvåge	5	27-05-2015
7	Tårnfalk	1	13-02-2013
8	Fasan	2	29-05-2015
9	Vandrikse	2	27-05-2015
10	Grønbenet rørhøne	3	27-05-2015
11	Blishøne	1	03-04-1977
12	Vibe	1	03-04-1977
13	Dobbeltbekkasin	2	03-04-1977
14	Stormmåge	15	04-05-2005
15	Klippedue (Tamdue)	3	10-06-2015
16	Ringdue	15	03-05-2013
17	Gøg	4	05-06-2014
18	Stor flagspætte	6	27-05-2015
19	Landsvale	1	29-05-2015
20	Gærdesmutte	30	04-06-2015
21	Jernspurv	8	04-05-2005
22	Rødhals	7	04-06-2015
23	Nattergal	8	27-05-2015
24	Rødstjert	12	10-06-2015
25	Solsort	42	04-06-2015
26	Sjagger	350	14-12-2004
27	Sangdrossel	6	04-06-2015
28	Vindrossel	1	14-12-2004
29	Sivsanger	1	05-06-2014
30	Kærsanger	5	27-05-2015
31	Rørsanger	5	27-05-2015
32	Gulbug	3	04-06-2015
33	Gærdesanger	2	29-05-2015
34	Tornsanger	20	04-06-2015
35	Havesanger	17	10-06-2015

Nr.	Art	Maks tal	Dato
36	Munk	20	04-06-2015
37	Skovsanger	1	26-04-2005
38	Gransanger	36	04-06-2015
39	Løvsanger	32	27-05-2015
40	Fuglekonge	5	10-06-2015
41	Grå fluesnapper	1	04-06-2015
42	Broget fluesnapper	2	27-05-2015
43	Halemejse	11	10-06-2015
44	Sumpmejse	2	04-06-2015
45	Sortmejse	5	04-06-2015
46	Blåmejse	9	04-06-2015
47	Musvit	12	27-05-2015
48	Træløber	1	14-12-2004
49	Skovskade	2	04-06-2015
50	Husskade	6	14-12-2004
51	Allike	3	29-05-2015
52	Råge	1	10-06-2015
53	Gråkrage	15	20-02-2011
54	Stær	15	06-03-2011
55	Bogfinke	18	04-06-2015
56	Grønirisk	10	04-06-2015
57	Stillits	30	25-12-2004
58	Grønsisken	350	25-12-2004
59	Stor gråsisken/Lille gråsisken	8	14-12-2004
60	Dompap	5	04-06-2015
61	Kernebider	1	10-06-2015
62	Gulspurv	5	14-12-2004
63	Rørspurv	12	04-05-2005